

Jógvan Amonsson, stjóri í Impact:

Sama um tað er alment ella privat

- Hækka avgjöldini, flyta vit nýtsluna frá fólki til ta almenna, og so kann úrslitið vera, at almenni sektorurin veksur. So er einki vunnið, sigur stjórni á grannskoðanarvið, sum heldur vil mæla til tvungna uppsparing

DAGNY JOENSEN
ALVUR HARALDSEN

- Tað er einki sum týður uppá, at búskapurin fer upp á kók aftur, bara tí at nakrir bilar verða seldir, sigur Jógvan Amonsson, tá hann verður spurður um búskaparligu útlitini.

Hann heldur ikki, at nútíðin kann sammetast við árin 1987 - 89, tá so nóg virksemi og fremmandar arbeiðsmegi var í landinum, at neyðugt varð at bremsa.

Eingin framgongd í bræði

- So langt eru vit ikki komn enn, og vit koma tað helst ikki í bræði, sigur Jógvan

Amonsson. Hann heldur, at svarið til øktu nýtsluna í lötuni, helst er at finna í tí, at vit hava fingi 150 mió. krónur í skattalætta, umframt at fiskiskapurin var góður í fjór.

- Av tí at vit høvdu so lítið virksemið frammanundan, so verður búskapurin ikki upphitaður av hesi orsök.

Bundna uppsparingin

- Er tað so ikki neyðugt t.d. at hækka mvg'íð, fyri at bremsa nýtsluna?

- Spurningurin er, at byta peningin millum borgararnar og landið. Keypir tú

brúkslutir fyrri peningin, so endar ein partur í landskassanum.

- Um vit ístaðin fyrri at hækka mvg'íð, settu bundna uppsparing í gildi, t.d. tóku eitt pst. av skattskyldugu inntøkuni, hevði tað verið skjótt at røkna út, hvussu nóg varð spart.

Hetta var tað peningur, sum eingin slapp at nýta, sigur Jógvan Amonsson.

Búskaparfrøðingar eftirlýsa einum búskaparkjaki. Heldur tú at vit hava tørv á tí?

- Aðrastaðni verður tað nóg nýtt at tosa um búskaparmál, og tað hevði eisini

verið gagnligt hjá okkum.

Fyrirminir og vansar

- Um so var, kundu fleiri fingið møguleikar at seta seg inn í búskaparligar spurningar, og hervið blanda seg upp í kjakið.

- Tað er bæði fyrirminir og vansar við at bert teir somu úttala seg um búskaparmál, tí ta kemur einki nýtt fram. Teir hugsa og siga tað sama, hvørja ferð spurt verður.

- Hin máttin er at taka pening, sum ikki verður brúktur, frá borgarunum sum bundna uppsparing.

Jógvan Amonsson, stjóri: - Í staðin fyrri at hækka mvg'íð, kundu vit sett bundna uppsparing í gildi. Tann peningin sleppur eingin at nýta

vit fingi øðrvísi og skilagóð sjónarmið fram.

- Tað ræður um at fáa lýst málið so fjølbroytt sum til ber.

Almenni sektorurin

- Er neyðugt at tálma nýtsluni?

- Tað er ikki gott hugskot at hækka avgjöldini fyrri at tálma nýtsluna, tí ta flytir tú bert nýtsluna frá fólki til tað almenna. Tá kann henda, at almenni sektorurin veksur, og so er einki vunnið.

- Hin máttin er at taka pening, sum ikki verður brúktur, frá borgarunum sum bundna uppsparing.

Vit hava bert ein møguleika at brúka pening. Spurningurin er bert, hvat vit vilja brúka peningin til.

Samanumtikið er líka mikið um tað almenna ella privata brúkar peningin, sigur Jógvan Amonsson.

Klaus Rasmussen, stjóri á Grannskoðanarfelagnum:

Eingin orsök at órógvast um nýtsluna

- Neyðugt er at føra ein varnan búskaparpolitikk. Bert um lönirnar hækka, verður neyðugt at tálma í, sigur Klaus Rasmussen

Dagny Joensen

Klaus Rasmussen heldur onga grund vera fyrri panikkloysnum, tí at nýtslan er vaksni í seinastuni.

Sum hann skilur uttalið hjá Sigurd Poulsen, landsbankastjóra, so er tað meira talan um eina áminning um, hvat kann henda. Sum grundgeving vísir Klaus Rasmussen á, at tað enn eru nóg arbeiðsleys.

- Tosa vit um búskaparliga framgongd, so er eitt dømi vantandi arbeiðsmegi. Tað er ikki veruleiki í dag, sigur Klaus Rasmussen.

Bílasølan er vanlig

Viðvíkjandi bílasøluni, sum verður tengd at at nýtsluskjeringini, so er metingin, at einir 12 - 14.000 bilar eru í Føroyum. Tað er lutfalsliga tað sama sum í Danmark. Um vit siga, at bilar skulu brúkast í 10 ár, so skulu einir 1500 bilar innflytast árliga.

- Tá hugsað verður um, at bílasølan at kalla hevur verið ongin í fleiri ár, so er sølan í dag einki tekin um

búskaparliga framgongd, sigur Klaus Rasmussen.

Biða fleiri ár eftir framgongd

- Er tað ikki neyðugt at tálma nýtsluna?

- Skattaprosentið er nóg høgt, og nýtsluskatturin somuleiðis. Nú sáttmálasamráðingar hava verið við Starvsmannafelagið, er útlit til, at tað ganga fleiri ár, áðrenn lönarlagið kemur á hædd við tað, sum var áðrenn lönarskerjingarnar í 1993.

- Tað er enn eitt tekin um, at drúgv tíð gongur, áðrenn vit eru á hædd við tað, sum vit vóru áðrenn kreppuna, og enn eitt dømi um, at eingin verulig framgongd er íkomn, sigur Klaus Rasmussen.

Hann heldur, at tað enn er neyðugt at føra ein varnan búskaparpolitikk. Bert um lönirnar hækka, verður neyðugt at tálma í. Sum nú er, heldur Klaus Rasmussen, at tað er alt ov tíðliga at bremsa.

- Vit eru nú fyrst í byrjningi av framgongdini, sigur

Klaus Rasmussen, stjóri á Grannskoðanarfelagnum Rasmussen og Weihe: - Vit eru ikki kappingarførir so leingi sum fiskurin fer ótilvirkaður av landinum. Tilhøvið at tað sett í verk, fyrri at fáa føroyingar at selja í Føroyum

ur Klaus Rasmussen.

Bilar og brennivín besta vora at innflyta

- Annað er, at tað eisini er gagnligt fyrri landsbúskapin, at fólk keypa bilar. Tað avmarkar útlutningin. Slík vora sum bilar og t.d. brennivín er besta vora at innflyta, tí har eru størstu avgjöldini. Hesar upphæddirnar fara beinleiðis í landskassan. Tað tyngir ikki búskapin, sigur Klaus Rasmussen.

Hann heldur hvegin, at tað er meira ívasamt, at so lítið arbeiði er í landi, og at útlitini í 97 ikki eru stórt betur.

- Vit eru ikki kappingarførir so leingi sum fiskurin fer ótilvirkaður av landinum, sigur Klaus Rasmussen, sum heldur, at tilhøvið skuldu verið sett í verk, fyrri at fáa føroyingar at selja fiskin herheima.

Kundu havt fleiri flakavirkir opin

- Tá hugsað verður um, at so nógur fiskur fer ótilvirkaður av landinum, sum

tilsammans kundu hildið fleiri flakavirkir opin árliga, so er greitt, at stórar upphæddir fara av landinum á henda hátt, og at samfelagið missir nóg, sigur Klaus Rasmussen.

Hann heldur avgjört, at tað hevði verið gagnligt um búskaparmál vóru meira frammi í kjakinum.

Ov fá tosa um búskaparmál

- Tað hevur gagnað búskaparráðnum innanhýsis, at limirnir nú eru fleiri í tali, móti teimum trimum limunum í gomlu nevndini.

Hinvegin, so hevur Fróðskaparsetrið skipað fyrri fleiri áhugaverdum fyrilestrum um búskaparmál.

- Vit hava ikki somu møguleikar at tosa um búskaparmál, sum tey stóru londini hava. Har eru fleiri serkøn fólk, sum hava stundir og orku at blanda seg upp í samfelagskjakið, tók. Her eru vit so fámenn, og tí hevði tað ivaleyst verið gagnligt, um fleiri tóku lut í kjakinum, sigur Klaus Rasmussen.